

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding

Docent Beeldende Kunst en Vormgeving

voltijd/deeltijd

HKU - Hogeschool voor de Kunsten

Utrecht

**De kracht van
kennis.**

BEOORDELINGSRAPPORT

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding
Docent Beeldende Kunst en Vormgeving
voltijd/deeltijd

HKU - Hogeschool voor de Kunsten
Utrecht

CROHO nr. 39100

Hobéon Certificering

Datum

19 december 2019

Auditpanel

Drs. J.E.J. Rutten

Dr. E.J.M.G Heijnen

E. van der Molen MA

T. Jansen

Secretaris

G.C. Versluis

INHOUDSOPGAVE

1.	BASISGEGEVENS	1
2.	SAMENVATTING	3
3.	INLEIDING	7
4.	OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN	9
5.	ALGEMEEN EINDOORDEEL	29
6.	AANBEVELINGEN	31
BIJLAGE I	Scoretabel	33
BIJLAGE II	Programma, werkwijze en beslisregels	35
BIJLAGE III	Lijst geraadpleegde documenten	39
BIJLAGE IV	Panelsamenstelling	41

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	HKU - Hogeschool voor de Kunsten Utrecht
status instelling	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	n.v.t.
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Docent Beeldende Kunst en Vormgeving
registratienummer croho	39100
domein/sector croho	Onderwijs
oriëntatie opleiding	hbo
niveau opleiding	Bachelor
graad en titel	Bachelor of Education
aantal studiepunten	240 EC
afstudeerrichtingen	n.v.t.
locatie	Utrecht
varianten	Voltijd, Deeltijd
joint programme	n.v.t.
onderwijstaal	Nederlands
datum audit / opleidingsbeoordeling	1 oktober 2019

2. SAMENVATTING

De Bachelor Docent Beeldende Kunst en Vormgeving (DBKV) bereidt studenten voor op de kunsteducatieve beroepspraktijk, in het binnen- en buitenschoolse gebied. Ze gaan aan het werk als docent op een school of een centrum voor de kunsten, als educatief medewerker in een museum of als zelfstandig ondernemer die kunsteducatieve projecten organiseert en/of uitvoert. De opleiding positioneert haar studenten als docerend 'makers' die in staat zijn artistieke praktijken en pedagogisch-didactische processen met elkaar te verbinden.

De opleiding wordt aangeboden in een voltijd en een deeltijdvariant. De deeltijdvariant is vooral bedoeld voor reeds opgeleide beeldend kunstenaars en ontwerpers die zich in kunsteducatie willen verdiepen en hun bevoegdheid om les te geven willen behalen.

Onderwerp 1. Beoogde leerresultaten

De opleiding baseert zich aantoonbaar op het nieuwe landelijk opgestelde opleidingsprofiel 'Docent Beeldende Kunst en Vormgeving' uit maart 2018, de nieuwe competentieset met de vijf competenties/leerresultaten i) artistiek, ii) pedagogisch en didactisch, iii) interpersoonlijk, iv) omgevingsgericht en v) kritisch reflectief en de daarin verwerkte kennisbasis. De competenties sluiten aan op de Dublin Descriptoren en hbo-standaarden voor de bachelor. De opleiding onderhoudt over de competenties afdoende en regelmatig contact met vakgenoten en het werkveld, waaronder het Kunstvak Docenten Overleg (KDVO), het landelijk opgezette Peer Review Project, de Cultuurprofielscholen in Utrecht en de stageplekken.

De opleiding heeft voor de voltijdvariant met de drie domeinen 'maken', 'beschouwen' en 'overdragen' een heldere indeling aangebracht en onderscheidt zich met een sterke focus op 'de maker als motor' van andere opleidingen Docent Beeldende Kunst en Vormgeving in het land. In de deeltijdvariant ligt de focus terecht op het ontwikkelen van kennis en vaardigheden in de pijlers 'beschouwen' en 'overdragen'.

Er is in de formulering van de competenties aandacht voor onderzoek. De explicitering van de internationale/interculturele dimensie in de competenties/leerresultaten behoeft aandacht.

Het auditteam is van oordeel dat de opleiding voldoet aan basiskwaliteit en komt voor de voltijd- en de deeltijdvariant tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 1.

Onderwerp 2. Programma

Het curriculum van de voltijd- en deeltijdvariant is sterk gericht op de praktijk. Al vanaf de start van de studie lopen de studenten stage en voeren zij diverse projecten uit in en met de beroepspraktijk; ook in een multidisciplinaire setting samen met studenten van andere kunstvakdocentenopleidingen. Sterk punt is ook dat de docenten in hun lessen als rolmodel optreden - practice what you preach - en samen met studenten methodes en werkvormen uitproberen.

De opleiding biedt de studenten veel ruimte voor persoonlijke profilering en het volgen van een eigen fascinatie zowel in het beeldende werk (voltijd) als in de educatieve praktijk (voltijd en deeltijd). Daarmee komt de opleiding ruimschoots tegemoet aan de wens om te kunnen verbreden en/of verdiepen in de richting die de student ambieert.

Het curriculum van de voltijdvariant kent een duidelijke opbouw in vier fasen en zeven leerlijnen: i) de maakleerlijn, ii) de didactisch/pedagogische leerlijn, iii) de theoretisch/beschouwende leerlijn, iv) de onderzoekleerlijn, v) de stageleerlijn, vi) de interdisciplinaire leerlijn en vii) de positioneringsleerlijn. Deze leerlijnen dekken samen de drie domeinen 'maken', 'beschouwen' en 'overdragen'. Het motto 'de maker als motor' staat aantoonbaar centraal in het curriculum van de voltijdvariant. Het tweejarig curriculum van de deeltijdvariant kent eveneens een duidelijke opbouw met vijf leerlijnen die de domeinen 'beschouwen' en 'overdragen' dekken. De inhoud van het voltijd- en deeltijdprogramma maakt het mogelijk dat de studenten de beoogde leerresultaten ontwikkelen.

Het ontwikkelen van onderzoeksvaardigheden en het doen van praktijkonderzoek komt terug in het curriculum. Het auditteam acht het belangrijk dat de opleiding de onderzoekleerlijn zichtbaarder maakt en systematischer aandacht besteedt aan onderzoek in het curriculum en de studenten systematischer 'gereedschappen' voor onderzoek aanreikt.

De internationale/interculturele dimensie krijgt aandacht, maar ook op dit punt ziet het auditteam nog ontwikkelkansen. Daar is de opleiding al mee bezig, bijvoorbeeld door intensievere samenwerkingen aan te gaan met zusteropleidingen en studenten te stimuleren beter gebruik te maken van buitenlandse stage- en uitwisselingsmogelijkheden. Ook de aandacht voor diversiteit en inclusiviteit kan nog beter.

De opleiding hanteert een heldere toelatingsprocedure, waarmee zij ervoor zorgt dat alleen studenten met potentie om de vereiste competenties te ontwikkelen, mogen instromen. Studenten, alumni en werkveld zijn tevreden zijn over de inhoud van het programma, de praktijkgerichtheid en de diverse mogelijkheden om eigen keuzes te maken.

Het auditteam is op grond van het bovenstaande van oordeel, dat de opleiding voldoet aan basiskwaliteit en komt daarom voor de voltijd- en de deeltijdvariant tot het oordeel 'voldoet' de standaarden 2, 3, 4 en 5.

Onderwerp 3. Personeel

Het docententeam is ambitieus, dynamisch en voldoende gekwalificeerd om de drie domeinen 'maken', 'beschouwen' en 'overdragen' aan te kunnen bieden. Veel docenten hebben tevens een praktijk als professioneel kunstenaar, docent, educator, coach, onderzoeker, adviseur. Met de inzet van gastdocenten zorgt de opleiding voor een goede aanvulling op het team. Ook de werkplaatsmedewerkers spelen als specialist in specifieke technieken een belangrijke aanvullende rol in de begeleiding van de student tot in de afstudeerfase. De studenten vinden de docenten inspirerend en prijzen hen om hun inhoudelijke kennis, hun kennis van en ervaringen in de beroepspraktijk, hun didactische vaardigheden en hun betrokkenheid. De opleiding/HKU zorgt voor voldoende professionalisering van de docenten. De hoge (ervaren) werkdruk vormt een risico. Dat heeft de aandacht van het management en de docenten. Het auditteam is van oordeel dat de opleiding voldoet aan basiskwaliteit en komt voor de voltijd- en de deeltijdvariant tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 6.

Onderwerp 4. Voorzieningen

De opleiding beschikt over een inspirerend gebouw – de Pastoe Fabriek - met goede voorzieningen zoals eigen ateliers voor de studenten, goed geoutilleerde werkplaatsen voor hout, metaal, keramiek, grafiek, voldoende 2D, 3D en 4D-lokalen, flexibele 'uitwerk'- of projectruimtes, theorielokalen en expositieruimtes. Daarnaast kunnen alle studenten gebruik maken van voorzieningen en werkplaatsen op de andere locaties van de HKU-Stadscampus. De opleiding zou de studenten meer de weg mogen wijzen hoe zij ook gebruik kunnen maken van de HKU-brede faciliteiten en kennis op het vlak van 2D en 3D design. De voorzieningen zijn passend bij de doelstelling van de opleiding om naast docenten ook 'makers' op te leiden. De opleiding biedt de studenten gedurende alle jaren passende begeleiding bij de studie; zowel op persoonlijk gebied als vakmatig. De studenten zijn hierover zeer tevreden. Een betere, in tijd realistischere facilitering van de tutores voor de extra begeleiding waar o.a. studenten met een studiebeperking recht op hebben, heeft de aandacht van het management. De informatievoorziening is adequaat en bevordert de studievoortgang. De opleiding werkt nu nog aan een betere afstemming tussen de verschillende communicatiekanalen. Het auditteam is op grond van bovenstaande van oordeel dat de opleiding voldoet aan de basiskwaliteit en komt voor de voltijd- en de deeltijdvariant tot het oordeel 'voldoet' voor de standaarden 7 en 8.

Onderwerp 5. Kwaliteitszorg

De opleiding is zeer gericht op de eigen kwaliteit en ontwikkeling en zich goed bewust van de eigen verbeterpunten. De opleiding borgt de kwaliteit zowel via het formele kwaliteitszorgsysteem in een PDCA-cyclus als via informele gesprekken in de zogenoemde wandelgangen. Studenten, docenten, werkveld, alumni, examencommissie zijn nauw betrokken bij de kwaliteit van de opleiding. De lijnen zijn kort.

Daar waar nodig en/of gewenst treft de opleiding verbetermaatregelen. Het auditteam hoorde daarvan mooie voorbeelden, zoals de verbetering van de communicatie, de verbetering van de MIX-module in jaar 1 en de noodzakelijke verbeteringen aan het Pastoe-gebouw op het gebied van klimaat en akoestiek.

De opleiding voldoet aan basiskwaliteit en het auditteam komt voor de voltijd- en de deeltijdvariant tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 9.

Onderwerp 6. Toetsing

De opleiding hanteert een duidelijk systeem van toetsen en beoordelen. Zij toetst op een overwegend valide, betrouwbare en inzichtelijke manier aan de hand van verschillende passende toetsvormen en in verschillende contexten of de student de beoogde competenties/leerresultaten realiseert. De zogenoemde highstake beoordelingen zoals de werkschouwen en de assessments die meerdere malen per jaar plaatsvinden, zijn mooie manieren om integraal naar de ontwikkeling van de studenten te kijken. Er zijn ook nog ontwikkelpunten zoals i) de validiteit van het toetsen en de transparantie en de procedure van het beoordelen van het eindexamen van de voltijdvariant en ii) de interpretatie van de oordelen onvoldoende, voldoende, ruim voldoende en goed voor de highstake toetsen.

Sterk punt is de constructieve feedback en feedforward die de student gedurende de hele studie krijgt, zelfs bij het eindexamen.

De examencommissie pakt haar kwaliteitsborgende rol goed op en treedt zowel reactief als proactief op.

Het auditteam is op grond van bovenstaande van oordeel dat de opleiding voldoet aan basiskwaliteit en komt voor de voltijd- en de deeltijdvariant tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 10.

Onderwerp 7. Gerealiseerde leerresultaten

De voltijd- en deeltijdstudenten hebben in de verschillende eindwerken (stageblogs, kunsteducatieve producten, verslagen eindonderzoek, beeldende werk, presentaties tijdens eindexamens) aangetoond dat zij op bachelorniveau kunnen denken en handelen als startbekwaam docent beeldende kunst en vormgeving. Het auditteam beoordeelde met name het beeldend werk van de voltijdstudenten als bovengemiddeld binnen het totale afstuderen. Maar ook de eindwerken van de voltijd- en deeltijdstudenten behorend bij educatie weerspiegelden duidelijk het gewenste niveau voor een startend docent. De studenten lijken in veel verschillende contexten te kunnen opereren. In de verslagen van het eindonderzoek zag het auditteam nog ontwikkelingsmogelijkheden op het gebied van methodisch onderzoek. Sommige onderzoeken waren wat rommelig in de uitvoering en het theoretisch kader kwam niet bij alle studenten terug in de analyse.

Dat de studenten het beoogde niveau hebben gerealiseerd, blijkt ook uit het feit dat het grootste deel van de alumni hoofdzakelijk werkzaam is binnen de kunst en kunsteducatie en uit de tevredenheid van het werkveld over de afgestudeerden: 'er komen fijne eigenwijze mensen van de opleiding, die goed zijn toegerust als maker en educator en snel schakelen tussen de verschillende rollen'.

Het auditteam is op grond van bovenstaande van oordeel dat de opleiding voldoet aan basiskwaliteit en komt voor de voltijd- en de deeltijdvariant tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 11.

Algemene conclusie:

Het auditteam is zeer te spreken over de ruimte die de studenten krijgen voor persoonlijke profilering, over de ambitieuze, dynamische docenten die het programma verzorgen en de prachtige voorzieningen in de Pastoe Fabriek en op de HKU-Stadscampus die positief bijdragen aan het ontwikkelen van de beoogde competenties. Met name aspecten rondom onderzoek en toetsing en beoordeling behoeven nog aandacht.

Het auditteam is van oordeel dat de voltijd- en deeltijdvariant van de opleiding voldoen aan alle standaarden. Het eindoordeel luidt daarom positief. Het auditteam adviseert de NVAO derhalve tot het behoud van de accreditatie van de opleiding.

Na instemming van de panelleden is dit rapport vastgesteld door de voorzitter te Den Haag op 19 december 2019.

3. INLEIDING

Afstemming deelpanels binnen het cluster

De audits binnen het cluster hbo Docent Beeldende Kunst en Vormgeving zijn uitgevoerd door de visitatiebureaus Hobéon, NQA en AeQui.

Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder werd afstemming tussen de panels van Hobéon geborgd door de ondersteuning van dezelfde secretaris bij de audits in de twee clusters Docent Beeldende Kunst en Vormgeving en door de inzet van getrainde voorzitters.

HKU – Hogeschool voor de Kunsten Utrecht

HKU is één van de grootste Kunsthogescholen van Europa en bestaat uit negen *schools*, die een breed palet aan opleidingen bieden op het gebied van kunst, media en creatieve industrie. HKU heeft als motto 'nieuwe verbindingen, nieuwe toepassingen'.

De Bachelor Docent Beeldende Kunst en Vormgeving (DBKV) vormt samen met de Bachelor of Fine Art (Autonome Beeldende Kunst), de Master Fine Art and Design en de diverse basisopleidingen de *school* HKU Beeldende Kunst.

Binnen HKU werkt de *school* verder in meer of mindere mate samen met de acht andere *schools*. Daarnaast werkt ze samen met het Expertise Centrum Kunst en Professionalisering en het lectoraat Research in creative practices.

Bachelor Docent Beeldende Kunst en Vormgeving

De opleiding wordt in een voltijd- en een (verkorte) deeltijdvariant aangeboden. De deeltijdvariant is vooral bedoeld voor reeds opgeleide kunstenaars en ontwerpers die hun vakinhoudelijke en didactische vaardigheden willen verdiepen en hun bevoegdheid om les te geven willen behalen. Zij kunnen de opleiding in principe in twee jaar afronden.

De opleiding had ten tijde van de audit in totaal ruim 180 studenten. Per jaar stromen circa 70 studenten in.

De opleiding/de *school* is sinds 2016 gevestigd in de voormalige Pastoe Fabriek in Utrecht.

Ontwikkelingen sinds de vorige accreditatie (2013)

De opleiding heeft de feedback naar aanleiding van de vorige audit meegenomen in haar verbeterbeleid. Voorbeelden hiervan zijn:

- de opleiding heeft de toenemende aandacht voor ondernemerschap nog verder uitgewerkt in een nieuwe leerlijn 'Positioneren';
- de opleiding besteedt meer aandacht aan de buitenwereld door toename van en variatie in de stages, de toevoeging van de leerlijn Positioneren, de organisatie van Meet-Ups en intensivering van de samenwerking met Cultuurprofiel scholen en het Centraal Museum;
- de opleiding heeft de inrichting van de toelatingsdag van de voltijdvariant aangepast en wijst de aspirant-studenten op het nut van het hebben van onderwijservaring. Tevens heeft zij sinds 2016 de deeltijd-toelatingsprocedure grondig aangepast om enerzijds de kwaliteit van de instroom te verhogen en anderzijds ook andere doelgroepen – afgestudeerden van niet-kunstvakopleidingen uit het hbo en wo - aan te spreken;
- de opleiding heeft bij de beoordelingssystemen afscheid genomen van de verwarrende plusjes, minnetjes en woorden zoals 'twijfel' of 'zwak'. De opleiding werkt nu alleen nog met resultaatschalen numeriek (cijfers met één decimaal), alfanumeriek 1 (onvoldoende of voldoende) of alfanumeriek 2 (onvoldoende, voldoende, goed of zeer goed);
- de examencommissie onderzoekt nu steekproefsgewijs de kwaliteit van high stake beoordelingen, zoals de eindexamens en woont regelmatig beoordelingen bij.

- de opleiding zette concrete stappen om de hoge werkdruk van de docenten te verminderen door o.a. de hoeveelheid e-mails terug te dringen door communicatielijnen te verhelderen en bijvoorbeeld door klassenvertegenwoordigers aan te stellen en module-informatie te communiceren via de digitale leeromgeving ProjectCampus.

In het onderstaand rapport beschrijft het auditteam bij de standaarden 2, 5, 6 en 10 zijn bevindingen met betrekking tot de hierboven genoemde ontwikkelingen. Het onderstaande rapport beschrijft zowel de kwaliteit van de voltijd- als de deeltijdvariant. Daar waar van toepassing worden deze varianten afzonderlijk behandeld.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

4.1. Beoogde leerresultaten

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en op internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde leerresultaten beschrijven aantoonbaar het niveau (associate degree, bachelor of master) zoals gedefinieerd in het Nederlands kwalificatieraamwerk en de oriëntatie (hbo of wo) van de opleiding. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die vanuit het regionale, het nationale en het internationale perspectief door het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding. Voor zover van toepassing zijn de beoogde leerresultaten tevens in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving. De uitgangspunten voor de inrichting van de opleiding passen bij de onderwijsvisie en het profiel van de instelling. De beoogde leerresultaten worden periodiek geëvalueerd.

Bevindingen

De opleiding baseert zich aantoonbaar op het nieuwe landelijk opgestelde opleidingsprofiel 'Docent Beeldende Kunst en Vormgeving' dat in maart 2018 in nauwe samenspraak tussen de opleidingen Docent Beeldende Kunst en Vormgeving en de andere kunstvakdocentopleidingen Dans, Theater en Muziek en vertegenwoordigers van het werkveld tot stand is gekomen. De nieuwe competentieset bestaat uit vijf competenties/leerresultaten, te weten i) artistiek, ii) pedagogisch en didactisch, iii) interpersoonlijk, iv) omgevingsgericht en v) kritisch reflectief. De opleidingen hebben er bij het opstellen van het opleidingsprofiel voor gezorgd, dat deze competenties aansluiten op de Dublin Descriptoren en de hbo-standaarden voor de bachelor. Er is in de nieuwe competentieset rekening gehouden met de eisen die voortvloeien uit de kennisbasis die in 2012 is vastgesteld, maar de focus ligt nu niet meer op de gedetailleerde beschreven kenniselementen. De nieuwe omgang met de kennisbasis sluit veel beter aan bij het specifieke competentiegerichte karakter van de docentopleidingen. Het auditteam heeft kennis kunnen nemen van de keuzes die de opleiding/de studenten van HKU nu kunnen maken bij de inkleuring van hun eigen profiel. Het auditteam constateert, dat alle studenten een gedegen basis meekrijgen in kennis en vaardigheden en zich vervolgens kunnen verbreden en/of verdiepen in de richting die zij ambiëren, zoals docent op een school of juist docent in de buitenschoolse educatie of museumeducatie.

Profilering/eigen inkleuring

De opleiding streeft ernaar voltijdstudenten op te leiden die afstuderen met werk van hoge kwaliteit, die vanuit hun eigen visie op kunst(educatie) bijdragen aan de beeldende ontwikkeling van anderen. In de voltijdvariant staan drie domeinen als pijlers van het curriculum centraal: i) maken en ii) beschouwen van kunst en iii) overdragen van beeldende en vormingsprocessen binnen uiteenlopende leeromgevingen.

Het auditteam constateert dat de opleiding zich met een sterke focus op 'de maker als motor' onderscheidt van andere opleidingen Docent Beeldende Kunst en Vormgeving in het land. Dit zag het auditteam ook terug bij het afstuderen en de eindproducten die de voltijdstudenten daarvoor hadden opgeleverd. (Zie standaard 11.) Het auditteam beveelt de opleiding wel aan het (nog) meer over de term 'makerschap' te hebben, zodat de suggestie niet wordt gewekt dat dit het docentschap uitsluit. Makers zijn ook docenten - want dat is ook de docent die educatieve activiteiten ontwikkelt - waarmee je wegblijft uit de discussie 'ben je nou docent of kunstenaar?' en recht doet aan de kunsteducatieve grondslag van de opleiding.

Bij deeltijdstudenten, die al een opleiding tot beeldend kunstenaar of vormgever hebben afgerond, is dit een minder grote uitdaging, omdat zij hun kunstenaarschap bij aanvang meenemen in de studie en dit arsenaal aanvullen met educatieve competenties. Deze kunstzinnige competentie toetst de opleiding al bij de toelating van de deeltijdstudenten.

Onderzoek

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding in de competenties aandacht besteedt aan onderzoek. Dit komt met name tot uiting in de competenties 'omgevingsgericht' en 'kritisch reflectief'. De studenten moeten in de opleiding een probleemoplossend vermogen ontwikkelen, leren reflecteren, kennis opdoen door middel van (praktijkgericht) onderzoek en leren vanuit een coherente visie betekenisvol en op inspirerende wijze te handelen in uitdagende contexten. Het auditteam heeft geconstateerd dat deze competenties een steviger plek in het curriculum mogen krijgen. (Zie standaard 2-5.)

Internationale/interculturele dimensie

Het auditteam zag de internationale dimensie niet expliciet terug in de competenties, maar is van oordeel dat een internationale oriëntatie bij de competentie 'omgevingsgerichtheid' wel goed past.

Het managementteam en de docenten houden zich op de hoogte van internationale ontwikkelingen door het lezen van internationale literatuur en het maken van excursies naar zusteropleidingen in bijvoorbeeld New York, Athene en Venetië. In een reis naar China zijn marktontwikkelingen gesignaleerd vanuit een niet-westers perspectief. Deze elementen brengen de docenten nu in het onderwijs in.

De opleiding heeft de afgelopen jaren ook ingezet op de toevoeging van het interculturele perspectief in het curriculum en wil de komende jaren haar internationale focus verder uitbreiden. (Zie daarover standaard 2.) Het auditteam beveelt de opleiding aan in haar doelstellingen dan ook duidelijk(er) te expliciteren wat zij beoogt met de uitbreiding van deze activiteiten. Ook mag er duidelijker gecommuniceerd worden over de rol van studenten in het ontwikkelen van dit interculturele perspectief.

Afstemming met het werkveld en vakgenoten

Het auditteam heeft geconstateerd dat de opleiding afdoende en regelmatig contact onderhoudt met vakgenoten en het werkveld. De opleiding werkt op landelijk niveau nauw samen met de andere kunstvakdocentopleidingen o.a. in het Kunstvak Docenten Overleg (KDVO) en opereert in het landelijk opgezette Peer Review Project. Daarin komen ontwikkelingen in de beroepspraktijk aan de orde en de gevolgen daarvan voor de leerresultaten en het curriculum. Het contact met het hybride werkveld waarvoor de opleiding opleidt, verloopt o.a. via de docenten zelf die naast hun werk aan de HKU een zelfstandige praktijk hebben als kunstenaar of kunsteducator of in het onderwijs werken. Daarnaast werkt de opleiding samen met partners zoals het Centraal Museum en de Utrechtse Cultuurprofiel scholen. Daarmee is de opleiding goed geïnformeerd over actuele ontwikkelingen. Ook de contacten met de stageplekken leveren de opleiding relevante informatie op. De opleiding is thans bezig met een nieuwe vorm van een werkveldcommissie, waarbij ze interessante spelers uit het veld wil uitnodigen voor belangrijke bijeenkomsten. Hierbij wil de opleiding expertise inwinnen op specifieke thema's die meer aandacht verdienen, zoals interculturaliteit en inclusief onderwijs. Deze commissie komt in de plaats van de huidige werkveldcommissie Kunsteducatie.

Weging en Oordeel: voldoet

De opleiding baseert zich aantoonbaar op het nieuwe landelijk opgestelde opleidingsprofiel 'Docent Beeldende Kunst en Vormgeving' uit maart 2018, de nieuwe competentieset met de vijf competenties/leerresultaten en de daarin verwerkte kennisbasis. De competenties sluiten aan op de Dublin Descriptoren en hbo-standaarden voor de bachelor.

De opleiding onderhoudt over de competenties afdoende en regelmatig contact met vakgenoten en het werkveld.

De opleiding heeft voor de voltijdvariant met de drie pijlers een heldere indeling aangebracht en onderscheidt zich met een sterke focus op 'de maker als motor' van andere opleidingen Docent Beeldende Kunst en Vormgeving. Het accent in de deeltijd ligt terecht op het ontwikkelen van kennis en vaardigheden in de pijlers 'beschouwen' en 'overdragen'.

Er is in de competenties aandacht voor onderzoek. De explicitering van de internationale/interculturele dimensie heeft aandacht.

Het auditteam is van oordeel dat de opleiding voldoet aan basiskwaliteit en komt voor de voltijd- en de deeltijdvariant tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 1.

4.2. Programma

Standaard 2 (programma-oriëntatie): Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Toelichting NVAO: Het programma sluit aan bij de actuele (internationale) ontwikkelingen, eisen en verwachtingen in het beroepenveld en in het vakgebied. Academische vaardigheden en/of onderzoeks- en/of beroepsgerichte competenties krijgen invulling op een wijze die past bij de oriëntatie en het niveau van de opleiding.

Standaard 3 (programma-inhoud): De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De leerresultaten zijn adequaat vertaald in leerdoelen van (onderdelen van) het programma.

Standaard 4 (programma-leeromgeving): De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Toelichting NVAO: De vormgeving van het programma draagt bij aan de realisatie van de beoogde leerresultaten. De onderwijsleeromgeving bevordert dat studenten een actieve rol nemen in de vormgeving van het eigen leerproces (*student-centred*). De inrichting van de leeromgeving past bij de onderwijsvisie van de instelling.

Standaard 5: Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Toelichting NVAO: De gehanteerde toelatingseisen zijn realistisch met het oog op de beoogde leerresultaten.

Bevindingen

- *Opzet en inhoud curriculum en koppeling leerresultaten en curriculum Voltijdvariant*

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding het curriculum op een duidelijke manier heeft gestructureerd. Het curriculum van de voltijdvariant kent vier fases: i) verkennen, ii) verdiepen, iii) professionaliseren en iv) positioneren.

Het curriculum is voorts opgebouwd uit zeven leerlijnen, die starten in jaar 1 en tot en met jaar 4 doorlopen. Dit zijn i) de maakleerlijn, ii) de didactisch/pedagogische leerlijn, iii) de theoretisch/beschouwende leerlijn, iv) de onderzoeksleerlijn, v) de stageleerlijn, vi) de interdisciplinaire leerlijn en vii) de positioneringsleerlijn. Al deze leerlijnen dekken samen de drie domeinen 'maken', 'beschouwen' en 'overdragen'.

De studenten starten in de propedeuse met een brede oriëntatie op beeldende, didactische en theoretische modules, technische vaardigheden en praktijkervaringen. In de daaropvolgende studiejaar krijgen de studenten steeds meer gelegenheid een stempel te drukken op hun eigen ontwikkeling en zich geleidelijk aan te specialiseren. (Zie daarover de paragraaf 'persoonlijke profileringsruimte'.)

In het domein 'maken' in het eerste studiejaar krijgen de studenten een breed aanbod van verplichte modules op het gebied van maken. Vanaf het tweede studiejaar krijgen zij een eigen atelierruimte binnen de Pastoe Fabriek en gaan de lessen en opdrachten in maken verder. Vanaf jaar 3 krijgen de studenten niet langer gerichte maakopdrachten, maar kunnen ze in een creatief proces hun eigen fascinatie en (interdisciplinaire) maakmethodes volgen.

Bij het domein 'beschouwen' verdiepen de studenten zich o.a. in kunst- en cultuurgeschiedenis, kunstfilosofie, kunstbeschouwing.

Daarbij leren zij ook kritisch te kijken naar de nadruk op westerse kunst. Tijdens een studiereis naar Berlijn inventariseren de studenten door atelierbezoeken en gesprekken met kunstenaars de professionele kunstwereld.

In het domein 'overdragen' oefenen de studenten in de docentrol. In het eerste studiejaar gebeurt dat in presentaties, klassensimulaties en het begeleiden van leerlingen in een stage. In de daaropvolgende jaren breiden de uren voor stage zich verder uit. Ze lopen verplichte stages in het buitenschoolse werkveld en in het middelbaar onderwijs en in het vierde studiejaar op een plek naar keuze.

In het eerste semester van het derde studiejaar staat het vakoverstijgende 'Project Puber' centraal, waarin de drie domeinen samenkomen. Studenten doen o.a. onderzoek naar de puber, lopen stage in het voortgezet onderwijs, onderzoeken in hun beeldend werk hun fascinatie met betrekking tot het thema 'puber' en ontdekken hoe zij deze doelgroep op hun stages in hun beeldend proces kunnen begeleiden. Op een door henzelf georganiseerde expositie presenteren en delen zij de opbrengsten van het project.

Vanaf het tweede semester krijgen de studenten steeds meer ruimte om zich te verdiepen, te positioneren en zo te professionaliseren. In jaar 4 studeren ze tot slot af met beeldend werk, een eindonderzoek en positionering.

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de inhoud van het voltijdprogramma het mogelijk maakt dat de studenten de beoogde leerresultaten ontwikkelen.

(Zie voor de stage, projecten en onderzoek de paragrafen hieronder.)

Deeltijdvariant

Deeltijdstudenten die beschikken over een relevant hbo-kunstvakdiploma kunnen de opleiding in principe in twee jaar afronden, omdat zij o.a. de programmaonderdelen in het domein 'maken' niet meer hoeven te volgen. Studenten met een andere vooropleiding in het hbo of w krijgen op maat onderwijs aangeboden op basis van het examenprogramma en individuele vrijstellingen. Het auditteam vindt deze vernieuwing belangwekkend in het kader van Leven Lang Leren en benadrukt de noodzaak van een glasheldere EVC-procedure hiervoor.

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de inhoud van het tweejarig programma het mogelijk maakt om de beoogde leerresultaten te ontwikkelen.

In het programma ligt het accent op de domeinen 'beschouwen' en 'overdragen' en op de vijf leerlijnen: i) de didactische/pedagogische, ii) de theoretisch/beschouwende, iii) de onderzoeksleerlijn, iv) de stageleerlijn en v) de positioneringsleerlijn.

In het eerste studiejaar ligt de nadruk vooral op het lesgeven aan jongeren tussen de twaalf en achttien jaar in het voortgezet of middelbaar beroepsonderwijs en op het opdoen van basiskennis en vaardigheden. Via intervisiebijeenkomsten leren studenten met en van elkaar.

In het tweede studiejaar ligt de nadruk op het vormen van een eigen visie op kunsteducatie en het verdiepen van de pedagogische en vakdidactische kennis en vaardigheden. Via de positioneringsstage en de positioneringsruimte krijgen de studenten de gelegenheid zich te specialiseren in een deel van het kunsteducatieve werkveld.

In beide studie jaren doen de studenten in het domein 'beschouwen' expertise op in kunst- en cultuurgeschiedenis, kunstfilosofie en kunstbeschouwen. De opleiding verbindt dit direct aan het toepassen van didactische vaardigheden. Daarmee zorgt zij voor een samenhangend programma voor de deeltijd.

De studie wordt afgesloten met een afstudeerprogramma waarin de studenten o.a. een kunsteducatief product ontwerpen dat een directe relatie heeft met de keuzes die zij tijdens positioneringsruimte hebben gemaakt.

▪ *Didactische uitgangspunten*

De opleiding hanteert een aantal duidelijke uitgangspunten. Het al eerdergenoemde motto 'de maker als motor' staat centraal in het curriculum van de voltijdvariant. Het zelf leren en creëren en doorlopen van een artistiek proces ziet de opleiding als basis voor het kunnen inspireren en begeleiden van anderen. De opleiding biedt de studenten daarin ondersteuning en daagt hen uit te reflecteren op hun eigen en andermans maak- en leerprocessen.

In de deeltijdvariant gaat de opleiding door op de basis die de studenten als maker al hebben.

Een ander uitgangspunt is dat de docent als rolmodel optreedt: practice what you preach. Docenten proberen samen met studenten methodes en werkvormen uit. Door hun verschillende achtergronden en (didactische) opvattingen brengen de docenten hierin een mooie meerstemmigheid aan en een groot didactisch palet. Dat waarderen de studenten zeer. Tevens stellen de docenten zich op als peers: zij willen ook samen met en van studenten leren. Ook vindt de opleiding het belangrijk dat de studenten leren samenwerken met studenten van docentopleidingen in andere kunstdisciplines, wat relevant is voor de voorbereiding op het doceren in interdisciplinaire vakken als CKV en Kunst Algemeen. In de voltijdvariant is daarvoor o.a. de module MIX opgenomen. Bij de deeltijdvariant komen de kunstdisciplines aan bod in de theoretisch/beschouwende leerlijn. Daarnaast acht de opleiding het belangrijk dat studenten nog meer leren samenwerken met interessante maatschappelijk betrokken organisaties, zodat zij beter zijn toegerust om de interculturele beroepspraktijk te betreden.

▪ *Beroepsgerichtheid, stage en projecten*

Zoals al uit bovenstaande blijkt is het curriculum sterk gericht op de praktijk.

In de didactische en pedagogische leerlijn en de stageleerlijn lopen de voltijdstudenten al vanaf het eerste studiejaar stage. In de modules basisdocentschap en oriëntatiestage oefenen zij in de docentrol. In jaar 1 gaat het om een snuffelstage bijvoorbeeld aan de hand van een project in het primair of voortgezet onderwijs. In het tweede studiejaar lopen de studenten twee grotere buitenschoolse-stages. In het derde studiejaar gaan zij naar aanleiding van het Project Puber in duo's aan de slag in de onder- en bovenbouw van het voortgezet onderwijs. In het eerste semester van jaar 4 staat een positioneringsstage op het programma, waarin studenten stage lopen in een kunsteducatieve organisatie naar keuze.

Daarnaast staan er jaarlijks projecten op het programma waarin studenten samen met andere studenten – ook van andere kunstvakopleidingen – en/of het werkveld samenwerken, zoals het project MIX, het project Puber, het project BOUW.

Tevens organiseert de opleiding Meet Ups waarin werkveld, studenten en alumni samen actuele ontwikkelingen binnen het kunstonderwijs uitwisselen en bouwen aan een learning community. Ook werkt de opleiding nauw samen met Cultuurprofiel scholen in de regio en met het Centraal Museum.

Het auditteam constateert dat de opleiding sinds de vorige accreditatie aantoonbaar meer naar buiten is gericht. Het auditteam steunt de hierboven beschreven initiatieven. Wel kan de opleiding kunst en educatie nog meer met elkaar verbinden. Het auditteam beveelt de opleiding op zoek te gaan naar mogelijkheden voor community-art projecten en dergelijke. De grootstedelijke omgeving biedt veel kansen voor dergelijke projecten. De opleiding noemde al initiatieven richting de nabijgelegen kinderboerderij en basisscholen.

(Zie voor de stage in de deeltijdvariant onder de alinea 'deeltijd' bij het eerste aandachtspunt.)

▪ *Persoonlijke profileringsruimte van de student*

Het auditteam heeft geconstateerd, dat er met name in de positioneringsleerlijn in elk studiejaar veel ruimte is voor eigen profilering. Zo is er in jaar 1 en 2 van de voltijdvariant een keuzeprogramma met seminars. Daarin maken studenten ook kennis met studenten uit andere leerjaren en andere opleidingen. In de module positioneringsactiviteiten in jaar 2 kunnen de studenten zelf een plan indienen en een activiteit op kunsteducatief of artistiek vlak uitvoeren. Vanaf jaar 3 krijgen zij ruimte om hun eigen fascinatie te volgen in hun beeldende werk.

Ook in het Project Puber kunnen zij hun eigen fascinaties volgen. In het project BOUW in studiejaar 4 is er een divers aanbod aan verplichte en niet-verplichte workshops en gastlezingen waarin ruimte is voor positionering en het samenstellen van een eigen programma. Tevens kunnen de voltijd- en deeltijdstudenten zoals al hierboven is vermeld, een eigen keuze maken voor een stageplek. Daarmee komt de opleiding ruimschoots tegemoet aan de wens die al lang bestond bij studenten (en de opleiding) om te kunnen verbreden en/of verdiepen in de richting die de student ambieert.

Voltijdstudenten die dat willen, kunnen sinds drie jaar in studiejaar 4 ook een extra-curriculair honourstraject van 5 EC volgen.

- *Onderzoek*

Zoals al onder standaard 1 is vermeld, krijgt onderzoek in de opleiding aandacht. De studenten ontwikkelen hun probleemoplossende vermogen, leren reflecteren en doen kennis op door middel van (praktijkgericht)onderzoek. Op basis van eigen waarneming van de eindwerken ziet het auditteam hier nog wel een ontwikkelpunt. De uitwerking van het eindonderzoek was (te) divers en het auditteam zag hierin nog geen duidelijke lijn. De opleiding meldde desgevraagd dat zij regelmatig met studenten bespreekt wat voor hen onderzoek is/kan zijn. Het auditteam acht het belangrijk dat de opleiding de onderzoeksleerlijn zichtbaarder maakt in het curriculum, er systematischer aandacht aan besteedt en de studenten ook systematischer 'gereedschappen' aanreikt voor het doen van onderzoek. Lessonstudy - dat tijdens de audit ter sprake kwam - is bijvoorbeeld een mooi instrument bij het ontwikkelen van een onderzoekende houding, het ontwikkelen en verzorgen van innovatief kunstonderwijs en het effectief leren van leerlingen. (Zie voor de deeltijdstudenten onder de alinea 'deeltijd' bij het eerste aandachtspunt.)

- *Internationale/interculturele dimensie*

Zoals al onder standaard 1 is vermeld, houden het managementteam en de docenten zich goed op de hoogte van internationale ontwikkelingen, die zij vervolgens in het onderwijs inbrengen. In het curriculum is de laatste jaren sterker ingezet op de toevoeging van het interculturele perspectief. Dit komt bijvoorbeeld aan bod in de theoretisch/beschouwende leerlijn, waarin de studenten bewust worden gemaakt van westerse en niet-westerse perspectieven. Hierin wil de opleiding de komende jaren vervolgstappen zetten, o.a. door gastlezingen te organiseren. De studenten meldden tijdens de audit dat zij wel worden voorbereid op het lesgeven in het voortgezet onderwijs met multiculturele klassen, maar dat er nog meer aandacht mag komen voor bijvoorbeeld het 'meenemen' van leerlingen met een verschillende achtergrond in het kijken naar en beleven van kunst. Tijdens de audit is in dit verband ook het aspect 'inclusiviteit' aan de orde geweest. Dat was een aspect dat sommige studenten misten in de opleiding. Inmiddels heeft de opleiding hier aandacht voor, maar het kan nog beter, aldus de studenten. De opleiding wil de komende jaren haar internationale focus verder uitbreiden o.a. door intensievere samenwerkingen aan te gaan met zusteropleidingen en studenten te stimuleren beter gebruik te maken van buitenlandse stage- en uitwisselingsmogelijkheden. Dat acht het auditteam goede voornemens. Maar zoals al onder standaard 1 is vermeld, is het ook van belang dat de opleiding in haar doelstellingen expliciet maakt wat zij met deze activiteiten beoogt. De opleiding kan daarbij ook te rade gaan bij andere opleidingen en kenniscentra van de HKU.

- *Tevredenheid studenten, alumni en werkveld over het programma*

Uit de documentatie en de gesprekken tijdens de audit is gebleken dat de studenten tevreden zijn over de inhoud van het programma, de praktijkgerichtheid en de diverse mogelijkheden om eigen keuzes te maken. Ze voelen zich daarmee goed toegerust. Ook de alumni en vertegenwoordigers vanuit het werkveld zijn tevreden. Ze noemden als kracht van de opleiding o.a. de ruimte die studenten krijgen om zich zowel als maker als als docent goed te ontwikkelen, de mogelijkheid om een eigen passie te kunnen ontdekken/volgen en de goede begeleiding die de studenten daarbij van de docenten krijgen. De opleiding stimuleert ook sterk het ondernemerschap en het nemen van eigen verantwoordelijkheid. Dat vonden de gesprekspartners eveneens een sterk punt.

- *Instroom en aansluiting*

De opleiding hanteert een heldere toelatingsprocedure, waarmee zij ervoor zorgt dat alleen studenten met potentie om de vereiste competenties te ontwikkelen mogen instromen. De toelatingsprocedure verschilt voor voltijd- en deeltijdstudenten. De opleiding toetst tijdens een toelatingsdag aan de hand van opdrachten en een gesprek of de aspirant voltijdstudenten beschikken over voldoende leergierigheid, beeldend en reflectief vermogen en zelfstandigheid en of zij voldoende gemotiveerd zijn. Bij de toelating zijn ook tweede en derdejaars studenten van de opleiding betrokken. Dat is een sterk punt.

Studenten die wel beschikken over voldoende beeldend talent, maar niet het wettelijk vereiste diploma hebben, kunnen een 18+ of 21+ toets afleggen.

Aspirant deeltijdstudenten moeten al over een relevant hbo-diploma beschikken. Zij leveren voor de toelating een CV, digitaal portfolio met beeldend werk en een motivatiebrief in. Studenten met een hbo-kunstvakdiploma kunnen zoals al hierboven is vermeld, de opleiding in twee jaar afronden. Deeltijdstudenten met een andere vooropleiding in het hbo of wo krijgen een maatwerktraject aangeboden. Zoals al hierboven is vermeld, acht het auditteam het belangrijk dat er voor die studenten nog een glasheldere EVC¹-procedure komt, zodat de kwaliteit van het makerschap van de studenten goed geborgd is. Alle vrijstellingen die deeltijdstudenten krijgen, worden individueel toegekend door de examencommissie. HKU kent diverse basisopleidingen waar aankomende studenten zich kunnen oriënteren op de verschillende opleidingen en waarin ze zich kunnen bekwamen in het maken van beeldend werk. Deze studenten kunnen vervolgens meedoen aan de toelating tot de opleiding. Uit ervaring blijkt dat zij een grote kans hebben om toegelaten te worden.

Weging en Oordeel: voldoet

Het curriculum van de voltijd- en deeltijdvariant is sterk gericht op de praktijk, o.a. via de stages en de (multidisciplinaire) projecten. De docenten treden in hun lessen op als rolmodel en proberen samen met studenten methodes en werkvormen uit. Dat is een sterk punt. De opleiding biedt de studenten veel ruimte voor persoonlijke profilering en het volgen van een eigen fascinatie, zowel in het beeldende werk (voltijd) als in de educatieve praktijk (voltijd en deeltijd). Daarmee komt de opleiding ruimschoots tegemoet aan de wens om te kunnen verbreden en/of verdiepen in de richting die de student ambieert.

Het curriculum van de voltijdvariant kent een duidelijke opbouw in vier fasen en zeven leerlijnen die samen de drie domeinen afdekken. Het motto 'de maker als motor' staat aantoonbaar centraal in het voltijdcurriculum. Het deeltijdcurriculum kent eveneens een duidelijke opbouw met vijf leerlijnen die de domeinen 'beschouwen' en 'overdragen' afdekken. De inhoud van het voltijd- en deeltijdprogramma maakt het mogelijk dat de studenten de beoogde leerresultaten ontwikkelen.

Het ontwikkelen van onderzoeksvaardigheden en het doen van praktijkonderzoek komt terug in het curriculum. Aandachtspunt is nog het zichtbaarder maken van de onderzoeksleerlijn, systematische aandacht besteden aan onderzoek en het aanreiken van 'onderzoeksgereedschappen'.

De internationale/interculturele dimensie krijgt aandacht, maar ook op dit punt ziet het auditteam nog ontwikkelkansen. Daar is de opleiding al mee bezig. Ook de aandacht voor diversiteit en inclusiviteit kan nog beter.

De opleiding hanteert een heldere toelatingsprocedure, waarmee zij ervoor zorgt dat alleen studenten met potentie om de vereiste competenties te ontwikkelen mogen instromen. Studenten, alumni en werkveld zijn tevreden zijn over de inhoud van het programma, de praktijkgerichtheid en de diverse mogelijkheden om eigen keuzes te maken.

Het auditteam is op grond van bovenstaande van oordeel, dat de opleiding voldoet aan basiskwaliteit en komt daarom voor de voltijd- en de deeltijdvariant tot het oordeel 'voldoet' voor de standaarden 2, 3, 4 en 5.

¹ EVC: Eerder Verworven competenties

4.3. Personeel

Standaard 6: Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Toelichting NVAO: De docenten zijn zowel inhoudelijk als didactisch voldoende deskundig om de opleiding te verzorgen. Het personeelsbeleid draagt daar aan bij. Er is voldoende personeel beschikbaar om de opleiding te verzorgen en de studenten te begeleiden.

Bevindingen

De opleiding wordt verzorgd door een ambitieus, dynamisch en divers gekwalificeerd team. De docenten zijn nauw betrokken bij de studenten en de studenten zijn daarover heel tevreden. 'De docenten vormen samen met de studenten een hecht team en je bouwt gedurende de opleiding een bijzondere band met hen op', aldus studenten in het studenthoofdstuk. 'De docenten geven je veel ruimte om je eigen fascinaties te onderzoeken en spelen daarin een belangrijke begeleidende/ coachende rol'. Uit de evaluaties blijkt dat de studenten hun docenten inspirerend vinden. Zij prijzen hen om hun inhoudelijke kennis, hun kennis van en ervaringen in de beroepspraktijk en hun didactische vaardigheden. De docenten weten de studenten als rolmodel met hun praktijkvoorbeelden te boeien.

Het team, dat zowel in de voltijd- als de deeltijdvariant werkzaam is, bestaat uit een studieleider en een klein kernteam met een grote aanstelling en een grote groep docenten met een kleine aanstelling. Met elkaar beschikken de docenten over de kennis en vaardigheden die nodig zijn om de drie domeinen 'maken', 'beschouwen' en 'overdragen' aan te kunnen bieden. Veel docenten staan ook nog met één been in het werkveld. Zij hebben een praktijk als professioneel kunstenaar, docent, educator, coach, onderzoeker, adviseur. Zij zijn daardoor goed op de hoogte van de actuele ontwikkelingen in de kunsteducatie en doen actief mee in het gesprek over de rol van beeldende kunst en kunsteducatie in de samenleving. Dat is waardevol. Het gebrek aan culturele diversiteit en de onevenwichtige man/vrouw verhouding – het team is overwegend wit en bestaat uit veel vrouwen – heeft aandacht bij werving van nieuwe docenten. Alle docenten met een vaste baan hebben een didactische bevoegdheid of zijn bezig die te behalen. 68% van de docenten heeft een masteropleiding of vergelijkbare kwalificaties. De opleiding werkt ook veel met gastdocenten voor lezingen, workshops, bijzondere projecten en specifieke leervragen van studenten.

Daarnaast spelen de werkplaatsmedewerkers een belangrijke aanvullende rol in de opleiding. Zij zijn specialist in specifieke technieken en begeleiden de studenten tot in hun afstudeerfase bij het experimenteren met materialen, constructies en technologie. De werkplaatsmedewerkers werken nauw samen met de docenten en stemmen ook inhoudelijk met elkaar af. Dat is belangrijk.

De opleiding/HKU besteedt voldoende tijd aan professionalisering. Nieuwe docenten moeten een cursus Didactische Bekwaamheid volgen, met daarin een apart blok Basis Kwalificatie Examinering (BKE). Jaarlijks organiseert HKU een Onderwijsdag met een grote hoeveelheid workshops. Ook participeren docenten in de zogenoemde Makersdialogen onder begeleiding van het lectoraat Research in Creative Practices waarin zij hun eigen onderzoeksvragen, kunstopvatting en didactische visie met anderen delen en bevragen. Daarnaast nemen zowel docenten als onderzoeker deel aan het lectoraat Muzische Professionalisering en verrijken de opleiding o.a. met nieuwe werkvormen.

Professionalisering is een van de onderwerpen van gesprek tijdens de jaartaak-, beoordelings- en functioneringsgesprekken. In deze gesprekken komen ook de uitkomsten uit de studentevaluaties aan bod.

De docenten kennen hun eigen valkuilen goed. De ervaren hoge werkdruk vormt een risico. Docenten willen hun werk goed uitvoeren, besluiten zorgvuldig nemen, de vele e-mails van studenten beantwoorden en besteden daardoor meer tijd aan hun werk dan in hun contract staat. Dit heeft de aandacht van het management en de docenten zelf.

Weging en Oordeel: voldoet

Het docententeam is ambitieus, dynamisch en voldoende gekwalificeerd om de drie domeinen aan te kunnen bieden. Veel docenten staan ook nog met een been in het werkveld. Met de inzet van gastdocenten zorgt de opleiding voor een goede aanvulling op het team. Ook de werkplaatsmedewerkers spelen een belangrijke aanvullende rol in de begeleiding van de studenten. De studenten vinden de docenten inspirerend en prijzen hen om hun inhoudelijke kennis, hun kennis van en ervaringen in de beroepspraktijk, hun didactische vaardigheden en hun betrokkenheid. De opleiding/HKU zorgt voor voldoende professionalisering van de docenten. De hoge (ervaren) werkdruk vormt een risico. Dat heeft de aandacht.

Het auditteam is van oordeel dat de opleiding zeker voldoet aan basiskwaliteit en komt voor de voltijd- en de deeltijdvariant tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 6.

4.4. Voorzieningen

Standaard 7: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Toelichting NVAO: De huisvesting van de opleiding en de voorzieningen passen bij de beoogde leerresultaten en de onderwijsleeromgeving.

Standaard 8: De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Toelichting NVAO: Studenten ontvangen een passende begeleiding (ook in het geval van een functiebeperking). De informatievoorziening van de opleiding is adequaat.

Bevindingen

De opleiding is samen met de opleidingen bachelor Fine Art en de master Fine Art sinds 2016 gevestigd in de Pastoe Fabriek: een monumentaal gebouw dat met zijn robuuste uitstraling en open sfeer goed past bij de *school*. Nadat de *school* het gebouw had betrokken, hebben er nog wel noodzakelijke verbeteringen plaatsgevonden, o.a. op het gebied van klimaat en akoestiek. Het samenwerken en delen van het gebouw zorgt voor een open, inspirerende en internationale sfeer.

De Pastoe Fabriek kent zeer ruime openingstijden: van maandag tot donderdag van 8:30 tot 22:00 uur en vrijdag tot 17:00 uur. Dat is vooral belangrijk voor de studenten wanneer zij bezig zijn met hun beeldende werk.

Een belangrijk deel van de Pastoe Fabriek bestaat uit atelierruimtes, waar tweede, derde en vierdejaars studenten van de opleiding kunnen werken. Deze ruimtes benaderen dicht de atelierpraktijk van een professioneel kunstenaar en sluiten goed aan bij de doelstelling om ook 'makers' op te leiden. De studenten zijn hierover heel tevreden. Daarnaast zijn er goed geoutilleerde werkplaatsen voor hout en metaal, gips en keramiek en grafiek, waar studenten onder begeleiding van een werkplaatsmedewerker kunnen werken aan (eigen) opdrachten. De *school* is van plan deze werkplaatsen in de komende twee jaar nog verder aan te passen met nieuwe apparatuur en materialen. Studenten kunnen tevens gebruik maken van de voorzieningen op de andere locaties van HKU, zoals de zeefdrukwerkplaats en de productiewerkplaats voor gips en design op de Ina Boudier Bakkerlaan (IBB). Het auditteam zou het heel mooi vinden als de opleiding/de *school* het voor elkaar kreeg dat alle studenten van HKU de hele stad door fietsen om gebruik te maken van alle prachtige voorzieningen en werkplaatsen die HKU thans biedt op de Stadscampus. Dan kunnen er tevens (meer) cross-overs en multidisciplinaire samenwerkingen ontstaan en gaan studenten van de opleiding wellicht ook meer met 2D en 3D design doen, want dat zag het auditteam nog niet sterk terug. Daarin zou de opleiding de studenten meer de weg mogen wijzen. De studenten worden immers docent beeldende kunst én vormgeving.

Naast ateliers en werkplaatsen zijn er voldoende 2D, 3D en 4D-lokalen, flexibele 'uitwerk'- of projectruimtes en theorielokalen. Ook is er een huiskamer en een stillerimte aanwezig. Voor de mediatheek kunnen de studenten terecht op de locatie IBB.

De Pastoe Fabriek is tevens een mooie ruimte om werk te (leren) exposeren; niet alleen in de eigen atelierruimte, maar ook in de trappenhal, de gangen en de lokalen.

De studenten die het auditteam sprak, waren zeer tevreden over de persoonlijke begeleiding die zij krijgen. De opleiding biedt veel maatwerk en gaat in op vragen om ondersteuning van de studenten; zowel op persoonlijk vlak als vakmatig. Alle studenten krijgen individueel en groepsgewijs begeleiding van een tutor, die een deels informerende, deels spiegelende en deels signalerende functie heeft. De tutores zitten vlak bij het studentlokaal van studiejaar 1 en de studio's van de studenten uit studiejaar 2,3 en 4.

Studenten kunnen ook terecht bij het studentendecanaat en de drie vertrouwenspersonen die HKU kent.

Voor studenten met een gediagnostiseerde functiebeperking zijn er speciale voorzieningen beschikbaar. Een betere, in tijd realistischere facilitering van de tutores voor de extra begeleiding waar deze studenten recht op hebben, heeft de aandacht van het management. Dat zal de werkdruk bij de tutores ten goede komen. Het auditteam acht het belangrijk dat de opleiding gezien de hoge verwachtingen van de studenten het gesprek over 'grenzen aan de zorg' verder blijft voeren.

De informatievoorziening is adequaat en bevordert de studievoortgang, zo heeft het auditteam kunnen constateren. Voor de studenten is er de HKU-studentportal waar zij alle informatie over de studie kunnen vinden. Resultaten en studiepunten zijn te raadplegen via het digitale student- en studie-informatiesysteem Osiris. Alle modulebeschrijvingen zijn opgenomen in Osiris en tevens gepubliceerd op de studentportal. Communicatie op module niveau vindt plaats via de digitale leeromgeving ProjectCampus. Daar kunnen studenten ook hun eigen projecten aanmaken en begeleiders inzage geven in het verloop van bijvoorbeeld hun stage of eindonderzoek.

De afstemming tussen de bovengenoemde verschillende communicatiekanalen en de inrichting van ProjectCampus behoeft nog aandacht. Daar is de opleiding mee bezig.

Voor docenten en overige medewerkers is er een medewerkersportal ingericht. Communicatie over lopende zaken verloopt met name via de e-mail. Alle studenten, docenten en medewerkers hebben een emailadres van HKU.

Met de Servicebalie Studentzaken zorgt HKU voor een één-loket-principe voor alle formele vragen rondom de studie.

Weging en Oordeel: voldoet

De opleiding beschikt over een inspirerend gebouw met goede voorzieningen. Daarnaast kunnen alle studenten gebruik maken van voorzieningen en werkplaatsen op de andere locaties van de HKU-Stadscampus. De opleiding zou de studenten meer de weg mogen wijzen hoe zij ook gebruik kunnen maken van de HKU-brede faciliteiten en kennis op het vlak van 2D en 3D design. De voorzieningen zijn passend bij de doelstelling van de opleiding om naast docenten ook 'makers' op te leiden.

De opleiding biedt de studenten gedurende alle jaren passende begeleiding bij de studie; zowel op persoonlijk gebied als vakmatig. De studenten zijn hierover zeer tevreden. Een betere, in tijd realistischere facilitering van de tutores voor de extra begeleiding waar o.a. studenten met een studiebeperking recht op hebben, heeft de aandacht van het management.

De informatievoorziening is adequaat en bevordert de studievoortgang. De opleiding werkt nu nog aan een betere afstemming tussen de verschillende communicatiekanalen.

Het auditteam is op grond van bovenstaande van oordeel dat de opleiding voldoet aan basiskwaliteit en komt voor de voltijd- en de deeltijdvariant tot het oordeel 'voldoet' voor de standaarden 7 en 8.

4.5. Kwaliteitszorg

Standaard 9: De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Toelichting NVAO: De opleiding organiseert effectieve periodieke feedback die de realisatie van de beoogde leerresultaten ondersteunt. Bij bestaande opleidingen vinden geëigende verbeteringen plaats naar aanleiding van de uitkomsten van de vorige beoordeling. Hierbij worden passende evaluatie- en meetactiviteiten ingezet. De uitkomsten van deze evaluatie vormen aantoonbaar de basis voor ontwikkeling en verbetering. De opleiding legt intern verantwoording af over de bijdrage van de opleiding aan het realiseren van de strategische doelen van de instelling. Kwaliteitszorg verzekert realisatie van de beoogde leerresultaten. Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissies, medewerkers, studenten, alumni en het afnemende beroepenveld van de opleiding actief betrokken. De ontwerpprocessen en de erkenning en borging van de kwaliteit van de opleiding zijn in overeenstemming met de ESG. De opleiding publiceert accurate, betrouwbare en voor de doelgroepen goed toegankelijke informatie over de kwaliteit van de opleiding.

Bevindingen

Het auditteam heeft op basis van de documentatie en de gesprekken tijdens de audit geconstateerd, dat de opleiding zeer gericht is op de eigen kwaliteit en ontwikkeling en zich goed bewust is van de eigen verbeterpunten. De opleiding borgt de kwaliteit zowel via het formele kwaliteitszorgsysteem in een PDCA-cyclus als via informele gesprekken in de zogenoemde wandelgangen. De lijnen zijn kort.

Daar waar nodig en/of gewenst treft de opleiding verbetermaatregelen. Het auditteam hoorde daarvan een aantal mooie voorbeelden, zoals de al eerdergenoemde verbetering van de communicatie via de verschillende kanalen waaronder ProjectCampus, verbetering van het curriculumonderdeel MIX in jaar 1 en noodzakelijke verbeteringen aan het Pastoe-gebouw op gebied van klimaat en akoestiek. De belangrijkste te nemen en genomen verbeteracties koppelt de studieleider terug via de e-mail en de portal.

Studenten kunnen te allen tijde met feedback op de kwaliteit terecht bij de verschillende betrokkenen. De studenten die het auditteam sprak, waren zeer tevreden over het luisterend oor dat zij aantroffen. De studieleider organiseert bijvoorbeeld samen met de tutor geregeld gesprekken met de verschillende leerjaren via panelgesprekken en kleinere overleggen van klassenvertegenwoordigers. De klassenvertegenwoordigers onderhouden ook contact met de opleidingscommissie. In de opleidingscommissie van de *school* hebben twee studenten en twee docenten van de opleiding zitting. Ook hebben er een docent en een student van de *school* zitting in de Centrale Medezeggenschapsraad (CMR) die het gesprek voeren met het College van Bestuur van HKU en dit College adviseren over beleidszaken op *school*-niveau.

Twee keer per jaar vraagt de opleiding de studenten om het onderwijs schriftelijk te evalueren. Docenten zijn nauw betrokken bij de kwaliteit van de opleiding via o.a. de docentvergaderingen en functionerings- en/of beoordelingsgesprekken. In deze gesprekken komen ook de uitkomsten uit de semesterevaluaties op tafel.

Zoals al eerder vermeld is het contact met het werkveld intensief. De opleiding is thans bezig met een nieuwe 'vorm' van een werkveldcommissie, die in de plaats komt van de huidige werkveldcommissie Kunsteducatie. De opleiding wil o.a. interessante spelers uit het veld uitnodigen voor belangrijke bijeenkomsten (zoals onderzoek- of afstudeerpresentaties) naar aanleiding waarvan de opleiding de expertise van deze externen inwint over specifieke thema's die bij de opleiding meer aandacht behoeven. Ook brengen docenten die zelf nog actief zijn in het werkveld, wensen en verbeter suggesties vanuit het werkveld in. Actuele thema's die spelen zijn interculturaliteit en inclusief onderwijs.

Met de alumni heeft de opleiding op verschillende manieren informeel en formeel contact, o.a. door hen uit te nodigen als gastdocent of externe deskundige bij de werkschouwen en via de jaarlijkse Meet-Up. Ook de uitkomsten uit de landelijke Kunstmonitor onder alumni levert relevante informatie op voor de opleiding over haar kwaliteit.

Tot slot is de examencommissie nauw betrokken bij de kwaliteit van de opleiding, met name bij het onderdeel toetsen en beoordelen. (Zie daarover standaard 10.)

Weging en Oordeel: voldoet

De opleiding is zeer gericht op de eigen kwaliteit en ontwikkeling en zich goed bewust van de eigen verbeterpunten. De opleiding borgt de kwaliteit zowel via het formele kwaliteitszorgsysteem in een PDCA-cyclus als via informele gesprekken in de zogenoemde wandelgangen. Studenten, docenten, werkveld, alumni, examencommissie zijn nauw betrokken bij de kwaliteit van de opleiding. De lijnen zijn kort.

Daar waar nodig en/of gewenst treft de opleiding verbetermaatregelen. Het auditteam hoorde daarvan mooie voorbeelden, zoals de verbetering van de communicatie, de verbetering van de MIX-module in jaar 1 en de noodzakelijke verbeteringen aan het Pastoe-gebouw op het gebied van klimaat en akoestiek.

Het auditteam is op grond van bovenstaande van oordeel dat de opleiding voldoet aan basiskwaliteit en komt voor de voltijd- en de deeltijdvariant tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 9.

4.6. Toetsing

Standaard 10: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Toelichting NVAO: De beoordeling is valide, betrouwbaar en voldoende onafhankelijk. De kwaliteit van de tentaminering en examinering wordt voldoende gewaarborgd en voldoet aan de wettelijke deugdelijkheidsvereisten. De examencommissie oefent haar wettelijke bevoegdheid uit. De toetsen ondersteunen het eigen leerproces van de student.

Bevindingen

Systeem van toetsen en beoordelen

De opleiding heeft haar visie op het toetsen en beoordelen en het systeem van toetsen en beoordelen voor zowel de voltijd- als de deeltijdvariant duidelijk beschreven in een toetsplan. Dit toetsplan is afgeleid van het HKU-Toetskader.

De opleiding toetst de student zowel op zijn beeldende werk (voltijd) dat van hoge kwaliteit moet zijn als op zijn kennis en didactische en pedagogische vaardigheden in zijn rol van educator (voltijd en deeltijd).

De opleiding werkt met een variatie aan toetsvormen in verschillende contexten. In de voltijdvariant zijn dat bijvoorbeeld individuele beoordelingen van het beeldende werk, een mondelinge presentatie, een schriftelijk tentamen of de toetsing van het werken in de praktijk door middel van een stagebeoordeling. Bij de zogenoemde werkschouw zoomt de opleiding meer uit op de ontwikkeling van de student over de gehele linie vanuit een module-overstijgend perspectief. Daarbij toetst een commissie bestaande uit meerdere docenten met name het kritisch-reflectief vermogen en de onderzoekende, leergierige en open houding van de student. In de werkschouw wordt de student gevraagd zijn rol als maker, beschouwer en overdrager op een betekenisvolle wijze met elkaar te verbinden. De eigen reflectie van de student hierop neemt op het beoordelingsformulier van de werkschouw een prominente rol in. In de deeltijdvariant is de toetsing vooral gericht op de persoonlijke leerroute van de student. Zo vindt er in studiejaar 1 tweemaal een assessment plaats, waarin de student zijn persoonlijke ontwikkelingsplan presenteert aan een commissie. Tevens moet de student in een stageblog inzicht geven in zijn leerproces en ontwikkeling. In studiejaar 2 toets de opleiding in hoeverre de student 'zijn eigen' visie op het vak, didactische (ontwerp)keuzes en realisatie van zijn studietraject weet te verbinden.

Ook de deeltijdvariant kent verschillende toetsvormen, zoals het schrijven van een educatieve tekst, het verzorgen van activerende lessen aan medestudenten en het ontwerpen van lesbrieven en andere kunsteducatieve producten.

Het auditteam acht de zogenoemde highstake beoordelingen zoals de werkschouwen en de assessments die meerdere malen per jaar plaatsvinden, mooie manieren om integraal naar de ontwikkeling van de studenten te kijken. De integratie van competenties uit verschillende disciplines die op dit soort momenten plaatsvindt, ziet het auditteam als een sterk punt.

Het geven van constructieve feedback en feedforward speelt een grote rol gedurende de hele opleiding. Een belangrijk voorbeeld hiervan is de zogenoemde 'groen licht bespreking' in het vierde studiejaar waarin de voltijdstudent feedback en feedforward krijgt op de manier waarop hij gaat afstuderen.

Validiteit, betrouwbaarheid, inzichtelijkheid

Het auditteam heeft geconstateerd, dat de opleiding er op verschillende manieren voor zorgt dat het toetsen en beoordelen op een valide, betrouwbare en inzichtelijke manier gebeurt.

Voorbeelden hiervan zijn:

- de opleiding heeft in een competentiematrix inzichtelijk gemaakt welke competenties zij in welke modules toetst;
- de toetsvorm en beoordelingscriteria zijn altijd voor de start van de module inzichtelijk voor alle betrokkenen. Deze criteria - die zijn afgeleid van de competenties - zijn ook terug te vinden op de beoordelingsformulieren;

- de opleiding toetst de beheersing van de competenties van de studenten op diverse manieren in verschillende contexten en varieert in beoordelingen door één docent of een commissie van meerdere docenten. Dit laatste gebeurt o.a. bij de zogenoemde highstake beoordelingen die meerdere malen per jaar plaatsvinden, zoals de werkschouwen (voltijd) en de assessments (deeltijd). Daarmee borgt de opleiding de intersubjectiviteit, een belangrijk aspect bij het beoordelen van studenten in kunstvakopleidingen. De commissie komt na overleg gezamenlijk tot een oordeel;
- de begeleiders en beoordelaars van de onderzoeken nemen gezamenlijk hun beoordelingen door en bespreken eventuele twijfels. Sinds 2018/2019 is er een afstudeerbegeleidersteam geformeerd dat in groepen van drie docenten de highstake beoordeling van het eindonderzoek uitvoeren;
- bij de beoordeling van de stage vraagt de docentbeoordelaar ook het advies van de stageverlener. De opleiding is voornemens haar zicht op de ontwikkeling van de studenten tijdens de stages nog te vergroten zodat ze minder leunt op de 'beoordeling' van de stagebegeleiders. Als verbetermaatregel heeft zij al ingezet op een 'vreemde ogen-beleid' in de voltijdvariant en een pilot 360 graden feedback in de deeltijdvariant;
- ook bij de beoordeling van de eindexamens betreft de opleiding een externe deskundige uit het werkveld in de rol van adviseur in de commissie;
- de examencommissie bewaakt de kwaliteit van het toetsen en beoordelen. (Zie verder de paragraaf 'examencommissie'.)

Het auditteam heeft ook zelf naar een steekproef van toetsen gekeken. Daaruit is gebleken dat de opleiding sinds de vorige accreditatie goede vooruitgang heeft geboekt. De keuze om afscheid te nemen van de weinigzeggende plusjes en minnetjes en woorden als twijfel of zwak, acht het auditteam verstandig geweest. Het auditteam beveelt de opleiding nu nog aan de interpretatie van de oordelen onvoldoende, voldoende, ruim voldoende en goed voor de highstake toetsen nader uit te werken, bijvoorbeeld in een rubric, omdat het niet helder is in de beoordelingsformulieren welk niveau bij welk oordeel hoort. Dit noemde de examencommissie tijdens de audit ook als aandachtspunt. (Zie paragraaf 'examencommissie'.)

Het auditteam is op grond van eigen waarneming tijdens de bijwoning van een aantal eindexamens van de voltijdvariant van oordeel, dat de validiteit van het toetsen en de transparantie en de procedure van het beoordelen nog verbeterd kan worden. Zo was het voor het auditteam niet duidelijk wat de opleiding met de presentatie van de student en de vragen van de examinatoren aan de student precies wilde toetsen. Daarin zag het auditteam ook verschil tussen de eindexamencommissies. Niet bij elke presentatie kwam bijvoorbeeld de positionering van de student goed tot uiting. Ook was er verschil in de inhoud van de bespreking van de studenten na afloop van het eindexamen en het op basis hiervan invullen van het beoordelingsformulier. Het was niet duidelijk of de examinatoren daarin ook hetgeen eraan voorafging – het onderzoek en het maakproces – in de beoordeling meenamen. Het auditteam beveelt de opleiding aan duidelijk(er) te maken wat ze wanneer en hoe beoordeelt in het eindexamentraject en de examinatoren daarover onderling nauwer af te laten stemmen. Tevens beveelt het auditteam aan te onderzoeken of 10 minuten voor een presentatie en het stellen van vragen niet te kort is om alle gewenste onderdelen en de bijbehorende competenties te kunnen beoordelen. Dit zijn ook aandachtspunten die de examencommissie tijdens de audit noemde. (Zie ook de paragraaf 'examencommissie' en de paragraaf 'afstuderen' *voltijd*.)

Dat de opleiding de studenten zelfs bij het eindexamen nog feedforward geeft, vindt het auditteam een compliment waard. Daar waar er verbeterpunten zijn op de validiteit en de betrouwbaarheid van de beoordeling van het examen, vond het auditteam de schriftelijke onderbouwing van de bevindingen en de feedforward in de beoordelingsformulieren die het inzag, sterk.

Examencommissie

De *school* Beeldende Kunst heeft één examencommissie voor de drie opleidingen bachelor Docent Beeldende Kunst en Vormgeving, bachelor Fine Art en master Fine Art. Deze commissie bestaat uit inhoudelijke en toetsdeskundige docenten vanuit elke opleiding. Het auditteam heeft geconstateerd dat de examencommissie haar kwaliteitsborgende rol goed oppakt. Ze treedt zowel reactief als pro-actief op en adviseert (het management van) de opleiding over verbeteringen. Zij bekijkt steekproefsgewijs modulebeschrijvingen en beoordelingsprotocollen en gaat na of er sprake is van constructieve alignment. Voorbeelden van verbeterpunten die de commissie tijdens de audit noemde waren het aanscherpen van de criteria bij de beoordeling van de integrale modules in een beoordelingsprotocol en het definiëren van de cesuur. Daarmee moet de opleiding nu aan de slag. Sterk punt is dat de examencommissie ook zelf steekproefsgewijs eindexamens bijwoont en op basis van haar bevindingen de opleiding feedback geeft.

Afstuderen

Voltijd

De studenten sluiten hun opleiding af met een afstudeertraject, dat bestaat uit beeldend werk, een eindonderzoek en positionering. In het eindonderzoek onderzoeken studenten actuele kwesties en ontwerpen zij een kunstdidactisch product dat in de kunsteducatieve praktijk gebruikt kan worden.

Door middel van het eigen beeldende werk en het onderwerp van het eindonderzoek positioneren studenten zich. Zij kunnen daarbij een extra stage lopen, zich verdiepen in hun atelierpraktijk of hun eindonderzoek uitbreiden. Zoals al onder standaard 'programma' is vermeld, kunnen studenten zich ook positioneren in een extra-curriculair honourstraject. De afsluiting en professionele presentatie van het afstudeerwerk vindt plaats tijdens de HKU Exposure. Studenten richten een expositie in o.a. met beeldend werk, waar ook een educatieve ruimte en een randprogramma, zoals een workshop, lezing, et cetera een onderdeel van zijn.

Deeltijd

Met ingang van 2018/2019 is er een nieuw afstudeerprogramma in de deeltijd: de module positionering II. De studenten sluiten hun studie af met een assessment over een door henzelf gekozen educatieve context en speciale doelgroep en een kunsteductief product met een directe relatie tot de gekozen profilering. Voor die tijd sloten de studenten de studie af met een ideale les en een presentatie hiervan aan docenten en medestudenten (het examen).

Weging en Oordeel: voldoet

De opleiding hanteert een duidelijk systeem van toetsen en beoordelen. Zij toetst op systematische en een overwegend valide, betrouwbare en inzichtelijke manier aan de hand van verschillende passende toetsvormen en in verschillende contexten of de student de beoogde competenties/leerresultaten realiseert. De zogenoemde highstake beoordelingen zijn mooie manieren om integraal naar de ontwikkeling van de studenten te kijken. Er zijn ook nog ontwikkelpunten, zoals de validiteit van de toetsing en de beoordeling tijdens de eindexamens van de voltijd en de interpretatie van de oordelen voor de highstake toetsen.

Sterk punt is de constructieve feedback en feedforward aan de student gedurende de hele studie, zelfs bij het eindexamen.

De examencommissie pakt haar kwaliteitsborgende rol goed op en treedt zowel reactief als pro-actief op.

Het auditteam is op grond van bovenstaande van oordeel dat de opleiding voldoet aan basiskwaliteit en komt voor de voltijd- en de deeltijdvariant tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 10.

4.7. Gerealiseerde leerresultaten

Standaard 11: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het realiseren van de beoogde leerresultaten blijkt uit de uitkomsten van toetsen, de eindwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren.

Bevindingen

Wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren

Uit evaluaties onder alumni (eigen recent onlineonderzoek door de opleiding onder alumni van de afgelopen vijf jaar en de jaarlijkse landelijke Kunsten-monitor (KUO)) blijkt dat de afgestudeerden de opleiding als een goede basis beschouwen voor het uitoefenen van het beroep. Het grootste deel van de alumni is hoofdzakelijk werkzaam binnen de kunst en kunsteducatie. De meesten hebben een gemengde beroepspraktijk.

Ongeveer 15% van de afgestudeerden voltijd en 4% van de afgestudeerden deeltijd volgt of volgde nog een vervolgopleiding. Voor de alumni uit de voltijdvariant was dat bijvoorbeeld een bachelor Fine Art, een master Kunsteducatie of Kunstgeschiedenis. Voor de alumni uit de deeltijdvariant was dat veelal een verdiepende opleiding op het gebied van educatie.

De alumni en vertegenwoordigers vanuit het werkveld die het auditteam sprak, meldden dat de afgestudeerden aan het einde van de opleiding sterke individueel ontwikkelde mensen zijn geworden, die in de basis goed zijn toegerust als maker en educator. "Er komen fijne, eigenwijze mensen van de opleiding. Dat komt met name door het makerschap", aldus een van de werkveldvertegenwoordigers. "De afgestudeerden kunnen snel schakelen tussen de verschillende rollen. Ze zijn daarin heel flexibel".

Eigen oordeel van het auditteam over het gerealiseerde niveau

Het auditteam heeft van vijftien studenten (voltijd en deeltijd) die afstudeerden in 2017-2018 en 2018-2019 eindwerken bekeken. Van vier deeltijdstudenten betrof dit het stageblog, eindpresentatie en het kunsteducatief product. Van elf voltijdstudenten betrof dit het stageblog, beeldend werk en verslag eindonderzoek. Tevens woonde het auditteam in juni 2019 de eindexamens bij van acht voltijdstudenten, die o.a. een korte presentatie gaven van hun eindwerken en daarover werden bevraagd door de groep van examinatoren. Bij de eindexamens van de deeltijdstudenten, die hun presentatie gaven op de eigen stageplek, was het auditteam niet aanwezig.

Het auditteam is van oordeel dat de studenten in hun eindwerken hebben aangetoond dat zij kunnen denken en handelen als startend docent beeldende kunst en vormgeving op bachelorniveau. Het eindwerk was van voldoende tot goed niveau.

Het artistiek werk, de onderzoeksthema's en de stages waren inhoudelijk gevarieerd. De verbinding/integratie tussen het onderzoek en het maken en het overdragen was (nog) niet overall duidelijk aanwezig. In hun presentatie tijdens de eindexamens noemden nog weinig studenten referenties naar kunstenaarschap en/of docentschap. Dat mag van het auditteam sterker teruggedvraagd worden aan de studenten, zodat het afstudeeronderdeel 'positionering' ook helder(der) naar voren komt. Het auditteam zag dit onderdeel wel terug op het beoordelingsformulier. De opleiding meldde desgevraagd dat de afstudeerders van 2019 vooral nog bezig waren met de presentatie van hun beeldend werk, zoals dat in het verleden bij het afstuderen altijd gevraagd werd. 'De jongerejaars zijn al bewuster bezig met het betrekken van de eigen positie in hun presentatie', aldus de opleiding. In de eindwerken van de deeltijdstudenten zag het auditteam de positionering wel duidelijk terug.

Het onderzoek dat de studenten uitvoerden was duidelijk praktijkgericht: de vraagstelling kwam voort uit de (stage)praktijk. De mengeling van theorie en praktijk was daarmee ook betekenisvol voor de student en de student heeft in zijn verslag aangetoond dat hij zowel theoretisch als empirisch onderzoek heeft gedaan. Op het gebied van het methodisch onderzoek zag het auditteam nog ontwikkelingsmogelijkheden.

Daaraan moet de opleiding aandacht besteden. Wat zij in dezen precies van de studenten verwacht mag scherper. Nu was het onderzoek soms wat rommelig in de uitvoering en kwam het theoretisch kader niet bij alle studenten terug in de analyse. (Zie daarover ook de paragraaf 'onderzoek' in het hoofdstuk 'programma'.)

Het auditteam beoordeelde met name het beeldend werk van de voltijdstudenten als bovengemiddeld binnen het totale afstuderen. Het is duidelijk dat makerschap voor de afgestudeerden hun identiteit bepaalt.

Maar ook de eindwerken behorend bij educatie - de stageblogs en de kunsteducatieve producten - van de voltijd- en deeltijdstudenten weerspiegelden duidelijk het gewenste niveau voor een startend docent. De studenten lijken in veel verschillende contexten te kunnen opereren. Juist de verbinding tussen educatie en beeldend werk zou verder uitgediept kunnen worden.

Het auditteam herkende zich in de beoordeling die de examinatoren de studenten hadden gegeven.

Weging en Oordeel: voldoet

De voltijd- en deeltijdstudenten hebben in de verschillende eindwerken aangetoond dat zij op bachelorniveau kunnen denken en handelen als startbekwaam docent beeldende kunst en vormgeving.

Het auditteam beoordeelde met name het beeldend werk van de voltijdstudenten als bovengemiddeld binnen het totale afstuderen. Maar ook de eindwerken van de voltijd- en deeltijdstudenten behorend bij educatie weerspiegelden duidelijk het gewenste niveau voor een startend docent. De studenten lijken in veel verschillende contexten te kunnen opereren. In de verslagen van het eindonderzoek zag het auditteam nog ontwikkelingsmogelijkheden op het gebied van methodisch onderzoek. Sommige onderzoeken waren wat rommelig in de uitvoering en het theoretisch kader kwam niet bij alle studenten terug in de analyse.

Dat de studenten het beoogde niveau hebben gerealiseerd, blijkt ook uit het feit dat het grootste deel van de alumni hoofdzakelijk werkzaam is binnen de kunst en kunsteducatie en uit de tevredenheid van het werkveld over de afgestudeerden: "er komen fijne eigenwijze mensen van de opleiding, die goed zijn toegerust als maker en educator en snel schakelen tussen de verschillende rollen".

Het auditteam is op grond van bovenstaande van oordeel dat de opleiding voldoet aan de basiskwaliteit en komt voor de voltijd- en deeltijdvariant tot het oordeel 'voldoet' voor standaard 11.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

Het auditteam is zeer te spreken over het feit dat de opleiding de studenten zoveel ruimte biedt voor persoonlijke profilering, zodat zij zich kunnen verbreden en/of verdiepen in de richting die zij ambiëren. De docenten die het programma verzorgen zijn ambitieus, dynamisch en voldoende gekwalificeerd om de drie domeinen 'maken', 'beschouwen' en 'overdragen' aan te bieden. Dat veel docenten ook nog met één been in het werkveld staan, is duidelijk van meerwaarde. Ook de inspirerende omgeving van de Pastoe Fabriek met zijn goede voorzieningen en de HKU-Stadscampus dragen positief bij aan het ontwikkelen van de beoogde competenties. Met name aspecten rondom onderzoek en toetsing en beoordeling behoeven nog aandacht.

Het auditteam is van oordeel dat de voltijd- en de deeltijdvariant van de opleiding voldoen aan alle standaarden. Het eindoordeel luidt daarom positief, conform de beslisregels van de NVAO.

6. AANBEVELINGEN

- Ga verder met de uitvoering van de plannen rondom de internationale/interculturele dimensie en geef ook aan diversiteit en inclusiviteit (meer) aandacht. Ga daarbij ook te rade bij andere opleidingen en kenniscentra van de HKU.
- Zorg ervoor dat de leerlijn onderzoek meer zichtbaar wordt in het programma, besteed systematischer aandacht aan onderzoek en geef de studenten systematischer meer gereedschappen voor het doen van onderzoek.
- Verbind kunst en educatie nog meer met elkaar. Denk daarbij bijvoorbeeld aan community-art projecten en dergelijke. De grootstedelijke omgeving biedt daartoe veel kansen.
- Wijs de studenten meer de weg hoe zij ook gebruik kunnen maken van de HKU-brede faciliteiten en kennis op het vlak van 2D en 3D design.
- Blijf gezien de hoge verwachtingen van de studenten het gesprek over de 'grenzen aan de zorg' verder voeren.
- Maak expliciet(er) voor alle betrokkenen wat er tijdens de eindexamens van de voltijd precies getoetst en beoordeeld wordt. Onderzoek ook of 10 minuten voor een presentatie en het stellen van vragen niet te kort is om alle gewenste onderdelen en de bijbehorende competenties te kunnen beoordelen.
- Werk de interpretatie van de oordelen onvoldoende, voldoende, ruim voldoende en goed voor de highstake toetsen nader uit.
- Vraag in de presentatie van de voltijdstudenten tijdens de eindexamens sterker terug naar hun referenties naar kunstenaarschap en/of docentschap, zodat het afstudeeronderdeel 'positionering' ook helder(der) naar voren komt.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen HKU – Hogeschool voor de Kunsten Utrecht hbo- bacheloropleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving voltijd / deeltijd	
Onderwerpen / Standaarden	Oordeel
Beoogde leerresultaten	
Standaard 1. Beoogde leerresultaten	V
Programma	
Standaard 2. Oriëntatie programma	V
Standaard 3. Inhoud programma	V
Standaard 4. Vormgeving programma	V
Standaard 5. Aansluiting programma	V
Personeel	
Standaard 6. Kwalificaties personeel	V
Voorzieningen	
Standaard 7. Huisvesting en materiele voorzieningen	V
Standaard 8. Studiebegeleiding en informatievoorziening	V
Kwaliteitszorg	
Standaard 9. Periodiek evalueren	V
Toetsing	
Standaard 10. Toetsing	V
Gerealiseerde leerresultaten	
Standaard 11. Leerresultaten	V
Algemeen eindoordeel	Positief

BIJLAGE II Programma, werkwijze en beslisregels²

Auditprogramma Uitgebreide opleidingsbeoordeling t.b.v. hbo-bacheloropleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving – HKU

Locatie: HKU Locatie Pastoe (lokaal 102), Rotsoord 3, Utrecht

Datum: 1 oktober 2019

Overzicht panelleden:

Naam	Rol
Mevr. Drs. J.E.J. (Joséphine) Rutten	Voorzitter
Mevr. Dr. E (Eva) van der Molen	Lid
Dhr. E.J.M.G (Emiel) Heijnen	Lid
Mevr. T. (Trisha) Jansen	Studentlid
Mevr. G.C. (Rianne) Versluis	Secretaris

Tijd	Ruimte	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)	
08.15 – 08.30	Receptie	Inloop & ontvangst auditpanel	
08.30 – 09.30		Rondleiding Pastoe	
09.30 – 10.15	102	Vooroverleg visitatiecommissie	
10:15 – 11:00	102	Panel Opleidingsmanagement - directeur HKU Beeldende Kunst - studieleider	<u>Kennismaking MT en vaststellen agenda</u> - strategisch beleid, visie, missie - ontwikkelingen in en relatie met werkveld - marktpositie / positionering & profilering - internationale oriëntatie - visie op toegepast onderzoek - lectoraat & kenniskring - personeelsbeleid / scholing - hbo-niveau / onderwijsrendement - kwaliteitszorg
11.00 – 11.15	102	Pauze / Intern overleg auditpanel	- intern overleg
11.15 – 12.00	102	Panel Docenten - docent vakdidactiek, kernteam, stagebegeleider - docent beeldend 3D, community art - docent kunst- en cultuurgeschiedenis, lid OC, begeleider stage en eindonderzoek - stagebegeleider (supervisor) deeltijd - tutor (VT en DT), lid EC - docent kunstfilosofie, onderzoeks- en afstudeerbegeleider, stagebegeleider - docent beeldend 4D, afstudeerbegeleider, kernteam	<u>Gespreksonderwerpen docenten:</u> - samenhangende onderwijsleeromgeving - inhoud, vormgeving, ontwikkelingen, eigenheid en samenhang programma (karakteristieken) - relatie met / input van werkveld - praktijkcomponenten / stage - internationale component - onderzoekslijn - interactie onderzoek en onderwijs - aansluiting instromers

² In verband met de privacywetgeving zijn hier uitsluitend de functies/rollen van gesprekspartners opgenomen. De namen van de gesprekspartners zijn bij de secretaris van het auditpanel bekend.

Tijd	Ruimte	Gesprekspartners (incl. functies/rollen)	
12.00 – 13.00	102	Lunchpauze en onderling overleg	- intern overleg
13.00 – 13.45	102	Panel Studenten - student <i>voltijd jaar 4 en lid OC</i> - student <i>voltijd jaar 4</i> - student <i>voltijd jaar 3</i> - student <i>voltijd jaar 2</i> - student <i>deeltijd jaar 2</i> - student <i>deeltijd jaar 2</i>	<u>Gespreksonderwerpen studenten:</u> - aansluiting vooropleiding / toelating - kwaliteit en relevantie programma - studeerbaarheid / studielast - studiebegeleiding (incl. buitenschoolse component / stages) - kwaliteit docenten - informatievoorziening - opleidingsspecifieke voorzieningen - toetsen en beoordelen - afstuderen <u>Gespreksonderwerpen OC:</u> - interactie met het management - rol bij de interne kwaliteitszorg - mate van betrokkenheid in het besluitvormingsproces
13.45 – 14.00	102	Pauze / Intern overleg auditpanel	
14.00 – 14.45	102	Panel Examencommissie - voorzitter - lid - lid	<u>Gespreksonderwerpen EC:</u> - bevoegdheden, taken en rollen - relatie tot het management - kwaliteitsborging toetsen en beoordelen - kwaliteitsborging afstuderen
14.45 – 15.00	102	Pauze/ Intern overleg auditpanel	- intern overleg
15.00 - 15.45	102	Panel Werkveld / Alumni - <i>werkveld o.a. adviseur Raad voor Cultuur en docent Reinwardt Academie</i> - <i>werkveld projectleider X11, VO</i> - <i>werkveld kunsteducatie BAK en Oosterlicht College VO</i> - <i>alumna voltijd, werkveld PO</i> - <i>alumna deeltijd, werkveld VO</i> - <i>alumna voltijd</i> - <i>alumna voltijd</i>	<u>Gespreksonderwerpen alumni:</u> - kwaliteit en relevantie van de opleiding (programma, docenten) - functioneren in de praktijk of vervolgopleiding <u>Gespreksonderwerpen werkveld:</u> - actuele ontwikkelingen en doorvertaling naar programma - andere wensen vanuit het werkveld - eigen inkleuring opleiding - stage en begeleiding - onderzoekscomponent - betrokkenheid kwaliteitszorg - gerealiseerd niveau
15.45 – 16.00	102	Pauze / Intern overleg auditpanel	- intern overleg - bepalen evt. pending issues
16.00 – 16.15	102	Pending issues	
16.15 – 17.00	102	Intern overleg auditpanel	- bepaling voorlopige beoordeling
17.00	102	Terugkoppeling	

VT = voltijd, DT = deeltijd, OC = opleidingscommissie, EC = examencommissie, PO = primair onderwijs, VO = voortgezet onderwijs

Werkwijze

Bij de beoordeling van de betreffende voltijd- en deeltijdopleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs" van september 2018.

Daarin staan de standaarden vermeld waarop een auditpanel zich bij de uitgebreide opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel zijn oordeel over de opleiding moet bepalen.

Op basis van de door opleiding verstrekte documentatie heeft het auditpanel zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de voltijd en deeltijdvarianten.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditpanel geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geleidingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditpanel met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Een 'digi-sprekkuur' maakte deel uit van de audit. De opleiding heeft daarvoor namens het auditteam een reactieformulier gestuurd naar alle betrokkenen bij de opleiding, waarmee zij zich - indien gewenst - anoniem konden melden bij het auditteam. Het auditteam ontving één reactie. Een deel van het auditteam (de voorzitter en het studentlid) heeft tijdens de audit met de melder gesproken over de door hem gemelde aandachtspunten. Het auditteam heeft vervolgens in de verschillende gesprekken tijdens de audit nagekomen in hoeverre er sprake was van een incident of een breder gevoeld aandachtspunt, zonder de naam van de melder te noemen. Daarmee waarborgde het auditteam de anonimiteit van de melder.

Afstemming deelpanels binnen het cluster

Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de panels van Hobéon geborgd door de ondersteuning van dezelfde secretaris bij de audits in de twee clusters Docent Beeldende Kunst en Vormgeving en door de inzet van getrainde voorzitters.

Het oordeel van het auditpanel vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels

Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een standaard 'voldoet', 'voldoet ten dele' of 'voldoet niet' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland, September 2018'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de kwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding. Het eindoordeel over de opleiding luidt: 'positief', 'positief onder voorwaarden' of 'negatief'.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde kwaliteitsstandaarden.

Uitgebreide opleidingsbeoordeling

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval **positief** indien alle standaarden 'voldoet' scoren.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval **positief onder voorwaarden** indien alle standaarden indien standaard 1 voldoet en maximaal op vijf standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het panel het opleggen van voorwaarden adviseert (zie aanvullende beslisregels voorwaarden).

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval **negatief** indien:

- een of meer standaarden 'voldoet niet' scoort/scoren;
- standaard 1 'voldoet ten dele' scoort;
- op een tot vijf standaarden 'voldoet ten dele' scoren, waarbij het panel niet adviseert om voorwaarden op te leggen;
- zes of meer standaarden 'voldoet ten dele' scoren.

BIJLAGE III Lijst geraadpleegde documenten

- Zelfevaluatie rapport opleiding
- Opleidingsprofielen kunstvakdocentenopleidingen 2018
- Competentiematrix voltijd/Competentiematrix deeltijd
- Studiepuntentabel voltijd/ Studiepuntentabel deeltijd
- Alle modulebeschrijvingen op de studentportal van HKU
- Docentlijst DBKV
- Toetsplan bacheloropleiding School Beeldende Kunst 2018-2019
- Overzicht modules eindwerk deeltijd en voltijd 2017-2018
- Overzicht modules eindwerk deeltijd en voltijd 2017-2018
- Overzichtslijst van *alle* recente eindwerken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid.
- Voorbeelden van toetsen
- Jaarverslagen examencommissie en verslagen opleidingscommissie (2017-2018)

Het auditpanel heeft van 15 studenten eindwerken bestudeerd. Om redenen van privacy zijn de namen van de afgestudeerden, hun studentnummers evenals de titels van de eindwerken hier weggelaten maar uiteraard wel bekend bij de secretaris van het auditteam, en daar eventueel op te vragen.

BIJLAGE IV Panelsamenstelling

Op 24 april 2019 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de opleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving van HKU-Hogeschool voor de Kunsten Utrecht, onder het nummer 008099.

Naam visitatiegroep:	HBO Docent Beeldende Kunst en Vormgeving
----------------------	--

De secretaris van het auditpanel beschikt over nadere informatie over de samenstelling en expertise van de panelleden die in bovengenoemde visitatiegroep zijn ingezet.

In onderstaande tabel volgen korte functiebeschrijvingen van de panelleden die deelnamen aan het auditpanel van de in dit adviesrapport beschreven opleiding.

Naam	Korte functiebeschrijvingen
Mevrouw drs. J.E.J. Rutten	Mevrouw Rutten is bestuurder bij de Stichting VO Amsterdam-Zuid en rector van het St. Nicolaaslyceum Amsterdam. Rutten heeft jarenlange ervaring in het (hoger) onderwijs.
De heer dr. E.J.M.G. Heijnen	De heer Heijnen is lector Kunsteducatie en geeft daarnaast les aan de Breitner Academie en aan de masteropleiding Kunsteducatie van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten.
Mevrouw E. van der Molen MA	Mevrouw Van der Molen is procesleider, adviseur en toezichthouder in het onderwijs. Zij is betrokken geweest als projectleider bij het Landelijk Netwerk Kunstvakdocentenopleidingen (KDVO). Van der Molen heeft ervaring in het kunstvakonderwijs o.a. als bestuurder, studieleider en docent in een hogeschool voor de kunsten.
Mevrouw T. Jansen	Mevrouw Jansen is derdejaars student aan de bacheloropleiding Docent Beeldende Kunst & Vormgeving van Fontys Hogeschool voor de kunsten, Tilburg.
G.C. Versluis	Mevrouw Versluis is senior-adviseur bij Hobéon. Gecertificeerd secretaris NVAO sinds oktober 2010

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van Hobéon. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende ten minste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling - anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het evaluatiebureau -, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800

F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl

I www.hobeon.nl